

02.09.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**2 Eylül 2020
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

2 Eylül 2020 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

ATAMA KARARI

— Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkan (Guvernör) Yardımcılığına, Emrah ŞENER’in Atanması Hakkında Karar (Karar: 2020/417)

HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU KARARI

— Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulunun 01/09/2020 Tarihli ve 130 Sayılı Kararı

YÖNETMELİKLER

— Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan Yapılan Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Tıbbi Cihaz Satış, Reklam ve Tanıtım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Kanunu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— Sözleşme Dışı Üretilen Tütünlerin Açık Artırma Yöntemi ile Alım Satımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 2/6/2020 Tarihli ve 2017/21825 Başvuru Numaralı Kararı

Ülker'in Aliağa Buğdayı'nda ilk hasat yapıldı

Ülker'in Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü'yle ortaklaşa yürüttüğü çalışmalar kapsamında geliştirilen "Aliağa" adlı buğdayının ilk hasadı yapıldı.

Ülker, yaptığı açıklama ile Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü'yle ortaklaşa yürüttüğü çalışmalar kapsamında geliştirdikleri "Aliağa" buğdayında ilk hasadı yaptıklarını bildirdi.

Açıklamaya göre, yüksek kalitede, sürdürülebilir üretim yapabilmek ve buğday tedarikini uzun yıllar güvence altına alabilmek hedefiyle 2007 yılında başlatılan projede, bisküvi üretimi için ideal buğday çeşidi geliştirme çalışmaları yapıldı. İlk denemeler, Enstitü'nün tarlalarında 2007-2011 yılları arasında gerçekleştirilirken, 2011-2014 yılları arasında ise geliştirilen buğdaylar farklı lokasyonlarda test edildi. Çalışmalar sonucunda Aliağa adı verilen buğday seçildi ve buğdayın tescili için 2014 yılında başvuru yapıldı. İki yıl boyunca, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğü'nün farklı lokasyon ve şartlardaki testlerinden de başarıyla geçen Aliağa Buğdayı, tescile uygun bulundu. 2017 -2019 yılları arasında buğdayın yaygınlaşması için tohum üretme çalışmaları Enstitü tarafından kendi ekim alanlarında yapıldı.

İlk ekim Kasım 2019'da gerçekleştirildi

Açıklamada görüşlerine yer verilen Ülker CEO'su Mete Buyurgan, sürdürülebilirlik alanında yürütülen projelerde son yıllarda büyük mesafe kat ettiklerine dikkat çekti. Tüm çalışmaları, şirketin kaynakların verimli ve sürdürülebilir kullanımını amaçlayan 'İsrafsız Şirket' modeline uygun olarak gerçekleştirdiklerini söyleyen Buyurgan, tohumdan başlayarak, üretimin her kademesinde ve tüketiciye ulaşana kadar tüm süreçlerde sürdürülebilirlik ilkesiyle hareket ettiklerini aktardı.

Sürdürülebilir hammadde tedarikinin kendileri için önemli olduğunu belirten Buyurgan, "Buğday da kritik hammaddelerimizden biri. Bu anlayışla çok önemli bir projenin hayata geçmesinden dolayı hem şirketimiz, hem de ülkemiz adına son derece mutluyuz. İlk ekimi, 2019 yılı Kasım ayında Konya ve Ankara'da 700 dönüm arazide gerçekleştirilen Aliağa Buğdayı'nın ilk hasadını yapmanın heyecanını yaşıyoruz. Bu hasatta yaklaşık 300 ton tohum üretimi hedefimizi yakaladık. Bu tohumları, 2020 yılı ekim döneminde toprakla tekrar buluşturarak tohumun yaygınlaşmasını sağlayacağız. 2023 yılında ise bisküvilik buğday ihtiyacımızın yarısından fazlasını Aliağa Buğdayı'yla karşılamayı hedefliyoruz." dedi.

"Üretimde daha az su, daha yüksek verim"

Aliağa Buğdayı'nın hem bisküvi endüstrisinin hem de ekmeklik un üreten sanayicilerin buğday taleplerinin karşılanmasına önemli bir katkı sağlayacağına dikkat çeken Ülker Ankara Un Fabrikası Genel Müdürü Ali Çelik "Bu buğday, mevcut buğdaylara göre sulu arazide yüzde 17 ile 20 arasında daha verimliyken, kuru arazide ise bu verim dekar başına yüzde 40 ila 60'a kadar çıkabiliyor. Aliağa Buğdayı'nın kurak arazilerde mevcut buğday türlerine kıyasla daha verimli olmasının bir diğer avantajı da buğday üretiminde su kaynaklarının daha az tüketilmesini sağlaması. Gelecek dönemde çiftçilerimizin daha çok gelir elde etmesi için elimizden gelen desteği vereceğiz." ifadelerini kullandı.

Ankara Un Fabrikası Ticaret Direktörü Mehmet Ekici ise bisküvi üreticilerinin dışında diğer sektörlerden de yoğun bir talep beklediklerini belirterek, "Bu tohumun çiftçilerimiz tarafından ilgiyle karşılanması bizi mutlu ediyor. Özellikle Konya Ovası'ndaki çiftçilerimizin ilk kez bu kadar yüksek verim almaları bizim için gurur kaynağı." şeklinde konuştu.

Başhan, Yemcibey ile yem sektörüne giriyor

Yusuf Memiş, yetiştiricilerin doğru bir besleme yapabilmesi için yüksek kaliteli yemler ürettiklerini söyledi.

Dünya Bakliyat ve Hububat Sektöründe Türkiye'nin en büyük ilk 5 firması arasında yer alan Başhan Tarımsal Ürünler, 6 milyon dolarlık yatırım ve Yemcibey markası ile yem sektörüne girdi. İlk aşamada büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvanlar için 30'dan fazla ürün çeşidiyle yem üretecek olan firma, 40 bin metrekare alanda kurulu fabrikasında günlük 1.000 ton üretim ve paketleme kapasitesi ile imalat üretime başladı.

Hayvancılık sektörünün her koşulda doğru bir besleme yapabilmesine olanak sağlamak ve ithal yem oranlarının düşürülmesi için firma olarak yem sektörüne girdiklerini belirten Başhan Tarımsal Ürünler Yönetim Kurulu Üyesi Yusuf Memiş, iç pazarda yaygın bayi ağıyla hızlı büyüme oranları yakaladıklarını belirtti. İç pazarda güçlendikten sonra başta Ortadoğu, Türki Cumhuriyetler ve Avrupa ülkelerine ihracat yapmayı hedeflediklerini ifade eden Yusuf Memiş, "Başhan Tarımsal Ürünleri'nin verdiği tecrübe ile 2020 yılında yatırımını tamamladığımız yem fabrikamız ile hayvancılık sektöründe önemli bir oyuncu olmayı hedefliyoruz. Yemcibey markası, Endüstri 4.0 teknolojisi ve uzman kadrosuyla sektörü iyi analiz edip güçlü ürün yelpazesiyle sağlıklı, verimli ve ekonomik hayvancılık için çözümler sunuyor. Ayrıca farklı lokasyonlarda üretim tesisi yatırımlarını da gündemimize aldık. 2023 yılında markamıza katılan bayilerimizle birlikte büyük bir aile olmayı hedefliyoruz" dedi.

“Nişasta değeri beyanıyla sektörde ilki gerçekleştirdik”

Yem içerisindeki nişastanın ruminat beslemede önemli bir enerji kaynağı olduğunu dile getiren Yusuf Memiş, Yemcibey olarak ürettikleri yemin nişasta değerini ambalajlarda beyan ederek sektörde bir ilke imza atıklarını belirtti. Dünyada artık, gıda ürünleri ile yem ürünlerinin birlikte anıldığını belirten Yusuf Memiş, uluslararası piyasalarda yem ile gıda ürünleri arasındaki ilişkinin Feed to Food (Yem’den Gıda’ya) olarak sloganlaştığını belirtti. Başhan Tarım Ürünleri olarak bakliyat sektöründeki deneyim ve avantajları yem sektörüne de taşımak istediklerini aktaran Memiş, “Biliyoruz ki kaliteli et ve süt üretimi için; doğru bir besleme önemlidir. Geniş ürün yelpazemizle yetiştiricilerin doğru bir besleme yapabilmesi için yüksek kaliteli yemler üretiyoruz” diye konuştu.

Türkşeker'in çiftçiye desteği 1.2 milyar TL'ye ulaştı... 'Çiftçimizin yanındayız'

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Türkşeker'in bu yıl çiftçiye yaptığı ödemelerin geçen yıla göre yaklaşık iki kat artışla 1 milyar 200 milyon liraya ulaştığını bildirdi.

Albayrak, Twitter hesabından, Türkşeker'in bu yıl üreticilere yaptığı ödemelere ilişkin değerlendirmede bulundu. Çiftçileri faiz yükünden kurtararak desteklediklerini belirten Albayrak, "Türkşeker'in bu yıl çiftçiye yaptığı ödemeler geçen yıla göre yaklaşık iki kat artışla 1 milyar 200 milyon liraya ulaştı. Ülkemizin ve sofralarımızın bereketi çiftçilerimizin ve üretimin daima yanındayız." ifadelerini kullandı.

7.3 MİLYON TON

Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ (Türkşeker) Genel Müdür Yardımcısı Mesut Sönmezler de dün bir açıklama yaparak, 2020-2021 yılı pancar alım kampanyasına ilişkin, "2020 yılında, 1400 yerleşim biriminde, 38 bin 200 üretici tarafından 1 milyon 242 bin 792 dekar alanda pancar ekimi gerçekleştirilmiştir. 2020-2021 kampanya döneminde 15 fabrikada 7 milyon 300 bin ton şeker pancarını işleyeceğiz ve buradan 950 bin ton şeker üretimi bekliyoruz. Yine 320 bin ton melas, 2 milyon 200 bin ton da yaş pancar posası elde edilecek. Türkşeker hala şeker kotasında yüzde 36'lık payıyla, 94 yıllık mazisiyle, marka değeri, kalifiye personeli, deneyimi, bilgi birikimi, yaygın teşkilat yapısıyla ülkemiz şeker sektöründe öncü ve lider olma özelliğini devam ettirmektedir" dedi.

ÇEVREYE DUYARLI

Çevreye duyarlı, asgari maliyet ve azami verimle şeker üreteceklerini aktaran Sönmezler, "Yerli üretimde milli değer markasını oluşturan Türkşeker, sektörde lider konumunu daha da güçlendirmek adına belirlediğimiz istikamette alacağımız aksiyonlarla çalışmalarına ara vermeden hızlı ve kararlı bir şekilde devam ediyor." değerlendirmesinde bulundu.

İtalyan peynirine Karadeniz'den rakip çıktı

Samsun'un Bafra ilçesinde üretilen manda sütünün işlenmesi ve değerlendirilmesi için hazırlanan 450 bin liralık proje kabul edildi. Proje kapsamında kurulacak tesisle Türkiye'de ilk defa manda sütünden İtalyanların meşhur mozzarella peyniri üretilecek.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, Türkiye'nin en fazla manda popülasyonu Samsun'daki Kızılırmak Deltası'nda yer alıyor. 2011 yılına kadar sayısı giderek düşen manda varlığı, sonraki dönemlerde desteklerin artırılmasıyla yeniden artışa geçti. Türkiye genelinde manda sayısı 200 bine ulaşırken, Samsun'da bu rakam 22 bini aştı.

Samsun Damızlık Manda Yetiştiriciliği Birliği'nin manda sütünün işlenmesi ve değerlendirilmesi için hazırlanan 450 bin TL'lik proje kabul edildi. Bakanlık destekli proje ile günlük 1 ton manda sütü işlenerek 250 kilogram mozzarella peyniri üretilecek. Türkiye'de daha önce inek sütünden üretilen mozzarella peyniri ilk defa orijinal ham maddesi olan manda sütünden üretilecek.

'TÜRKİYE'DE İLK OLACAK'

Manda sütünden mozzarella peyniri üreteceklerini anlatan Samsun Damızlık Manda Yetiştiriciliği Birliği Başkanı İsmail Metin, "Birtakım yaptığımız projelerimiz var. Manda üreticiliğini daha kaliteli hale getirmeye çalışıyoruz. Sütün daha hijyenik olması için mobil sağım sistemleri kurduk. Son olarak yaptığımız projemiz ile ise mozzarella peyniri üretimi için proje oluşturduk. 450 bin TL'lik projemiz kabul edildi. Üretim tesisini kurmaya başlayacağız. Çalışmalarımız devam ediyor, imalathanemiz kurulmaya başlanacak. Kuracağımız tesis

mandanın yoğun bulunduğu Doğanca Mahallesi'nde olacak. Burada İtalyan mozzarella peynirini üreteceğiz. Biz burada Anadolu mandası ile İtalyan peyniri yapacağız ve bu alanda bunu yapan ilk olacağız. Günlük 1 ton süt işlemeyi düşünüyoruz. İşlenen bu sütte 250 kilogram mozzarella peyniri elde edilecek" dedi.

'ORİJİNALİ MANDA SÜTÜNDEN'

Mozzarella peynirinin çok değerli olduğunu ve yoğun olarak pizza yapımında kullanıldığını dile getiren Metin, "Türkiye'de bu peyniri üreten bazı firmalar var ancak onlar inek sütünden üretiyorlar. Biz manda sütünden yapacağız. Bu peynirin orijinali de manda sütünden üretiliyor. Türkiye'de manda sütünden bu peyniri üreterek bir ilki başlatacağız. Projemiz bu yıl içinde onaylandı. Bu yılın sonundan itibaren de üretime geçmeyi planlıyoruz. Hedefimiz Avrupa pazarına açılmak, ancak önce iç pazarda kendimizi ispatlayıp daha sonra dış pazara açılacağız. Türkiye'ye çok büyük katkı sağlayacağını düşünüyoruz" diye konuştu.

'GÜNLÜK 7 TON SÜT ÜRETİLİYOR'

Manda sütünden yapılan ürünlerin tüketiminin artırılması yönünde çalışmalar yürüttüklerini belirten Samsun Damızlık Manda Yetiştiriciliği Birliği Başkanı İsmail Metin, "Manda birliğini 2008 yılında ilk defa biz kurduk. O yılda Türkiye genelinde 80 bin, Samsun'da ise 7 bin manda vardı. Daha sonraki yıllarda projelerle manda sayısında artışlar gerçekleşti. Son dönemde Samsun'da manda sayısı 22 bini geçmiş durumda. Türkiye genelinde ise 200 bini bulmuş durumda. Türkiye genelinde manda varlığı açısından ilk sırada Samsun bulunuyor. Samsun'da günlük 6-7 ton manda sütü üretimi yapılıyor" dedi.

'MANDA SÜTÜNDEN ÜRÜNLERE TALEP ARTTI'

Manda besiciliği yapan Feyzullah Taş, son dönemde manda sütünden yapılan yoğurt, tereyağı, kaymak, peynir gibi ürünlere talebin arttığını söyleyerek, "60 manda var ve manda sütünden üretim yapıyoruz. Bu yıl vatandaşların talebinde artış var. Mozzarella peyniri üretimi yapılacak. Üretim tesisi kurulacak. Biz yemedik ama bu peynir çok güzel oluyormuş, Bizim için daha da faydalı olacak. İnşallah üretim yapılır biz de daha verim alırız. Bu çalışmayı destekliyoruz" diye konuştu.

Bankalardan 7 ayda 39 milyar lira net kâr

BDDK verilerine göre, Türk bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü temmuz sonu itibarıyla 2019 sonuna kıyasla yüzde 25,1 artışla 5 trilyon 618 milyar 836 milyon lira oldu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından, temmuz ayına ilişkin "Türk Bankacılık Sektörünün Konsolide Olmayan Ana Göstergeleri" raporuna göre, temmuzda bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 5 trilyon 618 milyar 836 milyon liraya ulaştı. Sektörün aktif toplamı 2019 sonuna göre 1 trilyon 128 milyar 19 milyon lira arttı.

Bu dönemde sektörün en büyük aktif kalemi olan krediler 3 trilyon 377 milyar 534 milyon lira, menkul değerler 961 milyar 50 milyon lira oldu. Geçen yıl sonuna göre sektörün aktif büyüklüğü yüzde 25,1, krediler toplamı yüzde 27,2 ve menkul değerler toplamı ise yüzde 45,4 yükseldi.

Temmuzda kredilerin takibe dönüşüm oranı da yüzde 4,25 oldu.

Sektörün net karı 38 milyar 981 milyon lira oldu

Bankaların kaynakları içinde, en büyük fon kaynağı durumunda olan mevduat temmuzda 2019 sonuna göre yüzde 25 artışla 3 trilyon 209 milyar 480 milyon liraya yükseldi.

Aynı dönemde özkaynak toplamı yüzde 14,8 artışla 564 milyar 827 milyon liraya çıktı. Sektörün dönem net karı 38 milyar 981 milyon lira, sermaye yeterliliği standart oranı yüzde 19,21 seviyesinde gerçekleşti.

İmalat PMI, 3 ay sonra geriledi

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye imalat sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) ağustos ayında 54,3 seviyesine geriledi.. Böylece, endeks nisan ayında dip seviyeleri gördükten sonra 3 aydır devam eden yükselişini sonlandırmış oldu.

Büyümenin öncü göstergelerinden biri olan imalat PMI verisi ağustos ayında 54,3 puan olarak gerçekleşti. Endeks nisan ayından bu yana sürdürdüğü yükselişin ardından ağustos ayında gerilemiş oldu.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 56,9 olarak ölçülen manşet PMI ağustosta 54,3 düzeyinde gerçekleşti. Ancak endeksin eşik değer 50,0'nin belirgin bir şekilde üzerinde (COVID-19) salgınından kaynaklı sert daralmanın ardından, Türk imalat sektörü böylece üst üste üç ay güçlenen bir performans sergiledi.

Geçtiğimiz aylarda COVID-19 kısıtlamalarının gevşetilmesine bağlı olarak müşteri talebinde iyileşme gözlenmişti. Söz konusu eğilim ağustosta da devam etti ve yeni siparişlerde son iki buçuk yılın en yüksek oranlı artışlarından biri gerçekleşti. Bu dönemde toplam yeni siparişlere göre yavaş olmakla birlikte yeni ihracat siparişleri de artış gösterdi.

Üretim hacminde devam eden genişleme, mevcut büyüme trendini üçüncü aya taşıdı. Üretim artışı, temmuzda son dokuz yılı aşkın bir dönemin en yüksek hızında gerçekleştikten sonra bir miktar yavaşlamakla birlikte güçlü seyrini korudu. Üretim gereksinimlerindeki yükseliş, istihdamın üst üste üç ay artmasını sağladı ve istihdam yaratma hızı ağustos ayında da hızlı seyretti. Yeni siparişlerde süregelen keskin artışa rağmen, operasyonel kapasitedeki genişleme firmaların mevcut işleri üzerinde çalışmaya devam edebilmesini sağladı. Böylece temmuzda gözlenen artışın ardından birikmiş işler genel olarak yatay seyretti. Yeni siparişlerdeki büyüme, firmaları istihdam ve satın alma faaliyetlerini artırmaya teşvik etti. Öte yandan girdilerin direkt olarak üretimdeki artışı desteklemek için kullanılması nedeniyle girdi stoklarındaki artış çok hafif düzeyde gerçekleşti. Para birimindeki değer kaybı, ay içerisinde girdi maliyetlerinin keskin bir şekilde ve hızlanarak artmasına yol açtı. Enflasyon oranı Ekim 2018'den beri en yüksek düzeye çıktı. Buna bağlı olarak firmalar satış fiyatlarında son 23 ayın en hızlı artışını gerçekleştirdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Türk imalatçıları, önceki ay gözlenen güçlü büyüme temposunu ağustosta da büyük ölçüde sürdürebildi. Son PMI verileri, COVID-19 kaynaklı kriz döneminde yaşanan üretim daralmasının ardından sektörün toparlanmaya devam ettiğini ortaya koydu. Ağustosta firmaların istihdam yaratmayı sürdürmesi, üretim artışının devam etmesine yardımcı oldu. Diğer taraftan, enflasyonist baskıların yükseldiğine ilişkin sinyaller dikkat çekti. Hem girdi maliyetleri hem de ürün fiyatlarında yaklaşık son iki yılın en keskin artışı gerçekleşti."

Sektörlerin çoğu toparlanma bölgesinde kaldı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı verilerine göre de Türk

imalat sektörlerinin çoğu ağustosta toparlanma bölgesinde kaldı, ancak farklı faaliyet alanları arasında eğilimler belirgin ayrışmalar gösterdi. Bazı sektörler Covid-19 salgınının süren etkilerine bağlı olarak zorlanmaya devam etti, ancak aynı zamanda dengelenmeye yaklaştı.

Anket kapsamında takip edilen 10 sektörün sekizi ağustosta üretim artışı gerçekleştirdi. En güçlü yükseliş, talep koşullarındaki iyileşmeye bağlı olarak rekor büyüme kaydeden kara ve deniz taşıtları sektöründe gerçekleşti. Hem gıda ürünleri hem de giyim ve deri ürünleri sektörlerinde üretim yeniden büyüme bölgesine geçti. Üçüncü çeyrek ortasında üretimin azaldığı iki sektör, ağaç ve kağıt ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler oldu. On sektörün altısında yeni siparişler artarken en güçlü artış ana metal sektöründe gerçekleşti. Diğer yandan Covid-19 salgınının uluslararası talep üzerindeki etkisi belirgin şekilde devam etti ve sektörlerin yarısında yeni ihracat siparişleri azaldı. Üretimdeki büyümeyi desteklemeye yönelik çabalar sonucunda istihdam genele yaygın artış kaydetti. Para birimindeki zayıflık, takip edilen tüm sektörlerde girdi maliyetlerinin keskin şekilde artmasına yol açarken 10 sektörün dokuzunda girdi fiyatları enflasyonu yükseldi. Bu artış çoğu sektörde 2018 sonlarından beri en yüksek oranda gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları, bir yıldan daha uzun bir süredir ilk kez 10 sektörün tamamında arttı.

Erdoğan: Doğu Akdeniz'deki, Ege'deki faaliyetlerimizin özünde hak ve adalet arayışı var'

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2020-2021 Adli Yıl Açılış Töreni'ndeki konuşmasında, "Doğu Akdeniz'deki, Ege'deki faaliyetlerimizin özünde hak ve adalet arayışı vardır." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen "2020-2021 Adli Yıl Açılış Töreni"ndeki konuşmasına, yeni adli yılın, yargı mensupları başta olmak üzere, ülke ve millet için hayırlara vesile olmasını dileyerek başladı.

Yeni adli yılda hakimlere, savcılara, avukatlara ve adalet sisteminin tüm taraflarına başarı temennisinde bulunan Erdoğan, vazifeleri başında hayatlarını kaybeden hakim ve savcılara da Allah'tan rahmet diledi.

Erdoğan, bin yıldır, vatanın bekası için gözlerini kırpmadan canlarını veren tüm şehitleri de rahmetle yad ederek, "Ülkemizin ve milletimizin istiklali ve istikbali, güvenliği, huzuru, gelişmesi, büyümesi, güçlenmesi için vazife icra eden tüm kamu personeline teşekkür ediyorum. Rabbimden ülkemizi her türlü beladan,

musibetten, afetten korumasını, yürüttüğümüz mücadeleleri zaferle neticelendirmesini diliyorum." ifadesini kullandı.

Mahkeme salonlarının duvarlarında yazan "Adalet mülkün temelidir." sözünü hatırlatan Erdoğan, "Hazreti Ömer'e atfedilen bu söz, devletin orduyla değil, parayla değil, petrolle-doğal gazla değil, sanayiyle-ticarette değil, adaletle yaşadığını belirtiyor. Çünkü adaleti tam manasıyla tesis ettiğinizde, diğer her şey zaten kendiliğinden gelişecek, yaşayacak, ülkeyi ve toplumu kuşatacaktır. Tarihin her döneminde adaletin üzerinde en çok durulan ve tartışılan kavram olmasının sebebi de budur." diye konuştu.

Erdoğan, Kur'an-ı Kerim'de ve kutsal kitaptan ilhamla vaaz edilen tüm görüşlerde adaletle davranmanın, hükmetmenin, adaleti gözetmenin önemine vurgu yapıldığına dikkati çekerek, şöyle devam etti:

"Mesela, Araf suresinde Allah'ın adaletle davranmayı emrettiği, Maide suresinde Rabbimizin adaletle hüküm yürütenleri sevdiği belirtilmektedir. Her cuma günü hutbede okunan, Nahl suresinin 90'ıncı ayetinde, 'Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder, hayasızlığı, fenalığı ve azgınlığı yasaklar.' buyrulmaktadır. Geçmişten bugüne isimleri tarihe altın harflerle kazınan devlet yöneticilerine, mücadele insanlarına baktığımızda, hepsinin de en başta gelen vasfının adalet konusundaki hassasiyeti olduğunu görüyoruz. İnsanlığa ışık tutan filozofların önemli bir kısmı da adaleti 'erdemlerin en şerefli, milletlerin gıdası' olarak tarif etmektedirler. Sizler, işte böylesine ulvi bir vazife icra ediyorsunuz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, hakimler, savcılar, avukatlar ve adalet teşkilatımızda görev yapan her bir kişinin bu şuurla vazifesini yürüttüğüne olan inancını dile getirerek, "Elbette böylesine hayati bir vazife, aynı zamanda çok büyük sorumluluk, çok büyük vebal üstlenmek anlamına geliyor. Her kamu görevi kendine göre önemlidir ama adaletin tesisi için çalışmak bambaşka bir mana taşıyor. Bu ağır yükü başarıyla omuzlayan, kalbini ve zihnini sadece ve sadece adaletin tecellisine adayan sizlerin her birine, ülkem ve milletim adına şükranlarımı sunuyorum." şeklinde konuştu.

"Türkiye, her platformda hak ve adalet talebini dile getiriyor"

Adaletin insanlığın varlığı ve geleceği için bu kadar önemli iken, günümüzde dünyanın dört bir yanından zulüm altında inleyen mazlumların, mağdurların, gariplerin feryatlarının yükseliyor olmasının ayrı bir tenakuz olduğunu belirten Erdoğan, şunları kaydetti:

"Kendilerini büyük, güçlü, müreffeh, yenilmez olarak gören kimi devletlerin, diğerlerine karşı sergiledikleri zalimlikleri örtmeye artık siyasi ve diplomatik laf cambazlıkları da yetmiyor. Demokrasiye, güvenliğe ve refaha sadece dünyanın belli toplumlarının sahip bulunduğu, diğerlerinin onlara hizmet dışında önem taşımadığı çarpık anlayış artık ifşa olmuştur. Adalet talebi, dünyanın en ücra köşelerine kadar tüm toplumların bünyelerinde filiz salmaktadır. Türkiye, insanlığın bu ortak özleminin sözcüsü olarak, her platformda hak ve adalet talebini dile getiriyor. Birleşmiş Milletler kürsüsünden, salondaki 200'e yakın ülkenin temsilcilerinin gözlerinin içine bakarak ifade ettiğimiz, 'Dünya 5'ten büyüktür' itirazı, bunun en somut ve çarpıcı örneklerinden biridir."

"Doğu Akdeniz'deki, Ege'deki faaliyetlerimizin özünde hak ve adalet arayışı vardır"

Doğu Akdeniz'deki, Ege'deki faaliyetlerin özünde hak ve adalet arayışı olduğunu belirten Erdoğan, "Türkiye'yi 780 bin kilometrekarelik devasa büyüklüğüne bakmadan, 10 kilometrekarelik bir ada üzerinden kıyılarına hapsedme girişimi, haksızlığın ve adaletsizliğin en açık ifadesidir." diye konuştu.

"Tam bir modern sömürgecilik örneği"

Erdoğan, "Çevresindeki her ülkenin hakkı olan Akdeniz'in zenginliklerinin üzerine adeta çökme çabası, tam bir modern sömürgecilik örneğidir." dedi.

"Türkiye'nin yükselişini durduramayacaklar"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti:

"Artık bu gölge oyunundan bıktık. Kendine bile hayrı olmayan bir devleti, Türkiye gibi bölgesel ve küresel bir gücün önüne atıp yem etmeye çalışmak, artık komik kaçmaya başladı. Husumet cepheleri ne kadar birleşirse birleşsin, Türkiye'nin yükselişini durduramayacaklardır."

Erdoğan, "Amacımız, güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemini, tüm kurum ve kurullarıyla tesis etmektir." şeklinde konuştu.

"İnsan Hakları Eylem Planı'nı bu yıl içinde neticelendirmek istiyoruz"

Halen çalışmaları süren İnsan Hakları Eylem Planı'nı bu yıl içinde neticelendirmek istediklerini dile getiren Erdoğan, "Bu planın hayata geçmesiyle, ülke içinde ve uluslararası alanda maruz kaldığımız pek çok sıkıntıyı çözeceğimize inanıyorum." ifadesini kullandı.

Erdoğan, "Adaletin tüm kurum ve kurallarıyla işlemlerini temin için yaptığımız reformları önümüzdeki dönemde de sürdüreceğiz." dedi.

"Yargının hiçbir unsuru, herhangi bir ideolojinin emrine giremez"

"İstanbul Barosu'na asılan pankartın, şehidimizin (Savcı Mehmet Selim Kiraz) kemiklerini sızlatmanın ötesinde anlamları olduğunu düşünüyoruz." diyen Erdoğan, şunları kaydetti:

"Diğer kurumlarda terör örgütleriyle böylesine içli-dışlı olan kişiler nasıl mesleklerinden men edilebiliyorsa, avukatlar için de böyle bir yöntemin gerekip gerekmediği tartışılmalıdır. Şehit savcımız Mehmet Selim Kiraz'ı katleden terör örgütü mensuplarına destek için açlık grevine giden avukatları bu kararlarından vazgeçirmek için, devlet üzerine düşeni yapmıştır. Hakimin, savcının, polisin, askerin yapamadığını, kamusal bir vazife icra eden avukat da yapmamalıdır. Yargının hiçbir unsuru, herhangi bir ideolojinin emrine giremez. Yargının tek ideolojisi adalet olmak zorundadır. Bir adalet kurumu olması gereken kimi baroların, terör örgütlerinin arka bahçesi, propaganda aracı, yasa dışı faaliyetlerinin kılıfı haline dönüşmesi çok acıdır. Önümüzdeki dönemde avukatlıktan teröristliğe uzanan bu kanlı yolun önünü kesmek için gerekeni yapacağız. Uyuşturucu baronunu savunan avukat uyuşturucu tüccarlığına, katili savunan avukat cana kast etmeye, hırsız savunan avukat hırsızlığa kalkışmıyorsa, teröristin avukatlığını yapanın da teröristliğe soyunması mümkün değildir."

Kılıçdaroğlu, Yunanistan ile yaşanan gelişmeleri MYK toplantısında değerlendirdi: Savaşı kimse istemez

CHP'nin önceki günkü Merkez Yönetim Kurulu (MYK) toplantısında Meis Adası ve çevresinde Yunanistan ile yaşanan sıcak gelişmeler ve Doğu Akdeniz konusu değerlendirildi. CHP Genel Başkan Başdanışmanı Ünal Çeviköz'ün dış politika konusunda yaptığı sunumun ardından Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu değerlendirmelerde bulundu.

Edinilen bilgiye göre Kılıçdaroğlu, şunları dile getirdi:

"Bir Türk-Yunan savaşı her iki milletin, istemediği bir şeydir. Biz bölgede barışı ve zenginliği büyütecek politikalar geliştirmeliyiz. Sorunlarımızı diplomasiyi kullanarak çözmeliyiz. Elbette ki Türkiye'nin en küçük bir hakkının hukukunun çiğnenmesine göz yummayacağız. Elbette ki sonuna kadar Türkiye'nin hakkını ve hukukunu savunacağız. Ama başka güçlerin Türkiye ile Yunanistan'ı savaştırmasına da seyirci olmayız. Bu kapsamda Yunanistan'ın Meis Adası açıklarında Türkiye'yi kışkırtan tutumlarını şiddetle kınıyoruz. Bu noktada AB, Yunanistan ve BM uyarılmalıdır. Türkiye, kendi doğal zenginliklerini üretmek kullanmak ve buralardaki hakkını korumak konusunda hak sahibidir. Bu hakkı hiç kimseye devretmeyiz. Türkiye asla bir güvenlik zafiyeti içine düşmemelidir. Bu konuda her önlem alınmalıdır."

Kılıçdaroğlu, dış politika meselelerinden iç politika malzemesi yaratmanın devlet aklı ile bağdaşmayacağını söyledi. MYK üyelerinin bölgenin giderek ısındığı yorumları üzerine Kılıçdaroğlu, "Diplomasi bunun için gerekli. Diğer ülkelerle özellikle Mısır ile geliştireceğimiz ilişkiler ve karşılıklı olarak büyükelçiliklerin açılmasını sağlayacak görüşmeler Türkiye'yi çok rahatlatır. Bunun için çaba göstermeliyiz" yorumunu yaptı.

'YOKSULLAR YALNIZ BIRAKILDI'

Ekonomide yaşanan gelişmeleri değerlendiren Kılıçdaroğlu, "İşsizlik, dayanılmaz bir boyut aldı. Pandemi yönetemedikleri şimdi daha iyi görülüyor. Yoksullar hem yoksulluklarıyla hem de pandemi sürecinin yalnızlığı ile baş başa bırakıldı" diye konuştu.

MYK toplantısında pandemiyle ilgili açıklanan verilerin gerçeği tam olarak yansıtmadığı yorumları üzerine de Kılıçdaroğlu, "Devlet yalan söylemez. Yalanla yönetilen devletin geleceği olmaz. Devlet adamı dürüst olmalıdır, halkına yalan söylememelidir" dedi. Kılıçdaroğlu, "Her gün bir iki sağlık çalışanı Covid-19 nedeniyle yaşamını yitiriyor. Bütün sağlık çalışanları 'Artık tükendik bizi duyun' diyor. Ama onları duymamakta ısrar eden, taleplerini görmezden gelen, ihtiyaçlarını karşılamayan bir Saray düzeni var. Biz bu insanların yanında olmaya, onlara her türlü olanağı sunmaya devam edeceğiz. Onların sesi olacağız" değerlendirmesinde bulundu.

Kılıçdaroğlu'nun TİP Milletvekili Barış Atay'ı arayarak geçmiş olsun dileklerini ilettiği de belirtildi.

AK Parti Sözcüsü Çelik: Yunanistan Doğu Akdeniz'de bir korsan devlettir

AK Parti Sözcüsü Çelik, "Yunanistan bugün için Doğu Akdeniz'de bir korsan devlettir, boyunu aşan işlere kalkışıyor." dedi.

AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik, MYK toplantısı sonrası açıklamalarda bulundu.

Çelik'in açıklamalarından öne çıkanlar şöyle:

Milletin gözüyle tarihimize bakanlar, Malazgirt ile 30 Ağustos arasında çelişki ya da birbirine alternatif iki mesaj görmez.

Milli bayramlarımız arasında bir yarış oluşturmaya çalışanlar, tarihimize bütünsel bir şekilde bakmaktan uzaklar, hem de tarihi kazanımlarımızı, milletimizin tarih içindeki büyük yürüşünün gün dönümlerini maalesef bir travmaya dönüştürme şeklindeki siyasetlerine devam ediyorlar.

(30 Ağustos kutlamaları) İçişleri Bakanlığının bunu yasakladığı şeklinde bir yalan uyduruldu. Böyle bir şey hiçbir yerde söz konusu değil.

(DEAŞ'ın sözde Türkiye emirinin yakalanması) DEAŞ ile mücadele, insanlık adına yapılan bir mücadeledir.

Milletin tarihi, pastanın dilimleri gibi bölünecek, isteyen istediği dilimi alabileceği bir yapı değildir, buna bir bütün olarak bakmak lazım. Kendi zevkinize göre tarihin bir kısmını büyütüp diğer kısmını küçültemezsiniz, bir kısmını var edip diğer kısmını yok edemezsiniz.

Giresun'da belediyelere altyapı için 25 milyon TL hibe edildi. Sel felaketine maruz kalan vatandaşlarımıza 50 bin liraya kadar destek verilecek. KOBİ'ler için 100 bin liraya kadar faizsiz kredi verilecek.

Yunanistan bugün için Doğu Akdeniz'de bir korsan devlettir, boyunu aşan işlere kalkışıyor.

(Doğu Akdeniz) Çalışmaları kıta sahanlığımız içerisinde deniz yetki alanlarımızda yürütüyoruz, Yunanistan'ı ilgilendiren hiçbir konu yok.

Macron, kendi sahamızda, Mavi Vatan'ımızda kırmızı çizgi ilan ediyorsa, biz o kırmızı çizgiyi Macron'a aynen iade ederiz.

(Yunanistan) Güvenilir bir muhatap arıyorsanız Türkiye'den daha güvenilir bir muhatap yoktur.

(Doğu Akdeniz) Fransızların oraya Rafale uçaklarını getirerek ya da Güney Kıbrıs'la tatbikat yaparak elde edeceği hiçbir şey yok. Bütün bu diplomasinin sonucu Yunan hükümetinin ağır yenilgisiyle sonuçlanacaktır.

Mavi Vatan konusunda şaka kaldırmayacağımızı veya sonradan özür dilenecek bir eylemin özrünü kabul etmeyeceğimizi şimdiden ifade ediyoruz.

Türkiye'den ABD'nin ambargoyu kaldırma kararına tepki

Dışişleri Bakanlığı, ABD'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne yönelik silah ambargosunu kaldırması kararına ilişkin, "ABD'nin bölge barış ve istikrar ortamını zehirleyen bu tür bir kararın

altına imza atması müttefiklik ruhuyla da bağdaşmamaktadır." ifadesini kullandı.

Dışışleri Bakanlığı, ABD'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne (GKRY) yönelik silah ambargosunu kaldırması kararına ilişkin, "Doğu Akdeniz'de gerginliğin azaltılması amacıyla çaba harcanan bir dönemde, ABD'nin bölge barış ve istikrar ortamını zehirleyen bu tür bir kararın altına imza atması müttefiklik ruhuyla da bağdaşmamaktadır." ifadesini kullandı.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, ABD'nin GKRY'ye yönelik silah ambargosunun kaldırılması yönünde açıkladığı kararın, adadaki iki halk arasındaki eşitliği ve dengeyi yok saydığı bildirildi.

Bu kararın, Kıbrıs meselesinin çözüme kavuşturulması yönündeki çabaları olumsuz etkileyeceğinin de muhakkak olduğu vurgulanan açıklamada, şunlar kaydedildi:

"Doğu Akdeniz'de gerginliğin azaltılması amacıyla çaba harcanan bir dönemde, ABD'nin bölge barış ve istikrar ortamını zehirleyen bu tür bir kararın altına imza atması müttefiklik ruhuyla da bağdaşmamaktadır. ABD'nin bu kararını gözden geçirmesini, bölgede barış ve istikrarın tesisi için mevcut çabalara destek vermesini bekliyoruz. Aksi takdirde Türkiye, garantör ülke olarak, hukuki ve tarihi sorumluluğuna uygun olacak şekilde Kıbrıs Türk halkının güvenliğini garanti altına alacak gerekli mukabil adımları kararlılıkla atacaktır."

Mansur Yavaş projelerini Cumhurbaşkanı Erdoğan'a anlattı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Yavaş'la görüştü. Görüşmede, Ankara'nın sorunları ve yapılması planlanan projeler ele alındı.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a kentin sorunları, yapılması planlanan projeler hakkında bilgi vererek, Bakanlıklar ve bürokraside yaşanan tıkanmaların aşılması için destek istedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mahsur Yavaş'ı kabul etti. Yavaş'ın daha önce Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan istediği randevu talebi çerçevesinde görüşme dün saat 13.30'da Beştepe'de gerçekleşti. Görüşmenin ardından Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, MKE Ankaragücü'nün mali sıkıntıları, fuar alanı inşasında yaşanan sorunlar ve Gençlik Parkı'nın yeniden Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne devri konularında görüş alışverişinde bulunulduğu bildirildi. Görüşmede, Cumhurbaşkanına başta su altyapı ve arıtma projeleri olmak üzere önemli projeler hakkında bilgi veren Mansur Yavaş, otobüs kredisi kullanımı, metro projeleri ve yeni yolların açılması gibi başlıklarda ilgili bakanlıklar ve bürokraside yaşana tıkanmaların aşılması için destek talebinde bulundu.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, Cumhurbaşkanın Erdoğan'ın Ankara'nın projelerine ve ihtiyaçlarına olumlu yaklaşımı nedeniyle Mahsur Yavaş'a teşekkür ettiği kaydedildi.

500 sağlık emekçisi görevden çekildi

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Ankara Şube Yürütmesi, Ankara'da yaklaşık 500 sağlık emekçisinin önlem alınmadığı ve talepler karşılanmadığı için istifa, emeklilik ve ücretsiz izin başvuruları ile görevden çekildiklerini duyurdu.

ANKARA (Anayurt) - Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Ankara Şube Yürütmesi, "Grevlerimizden kiliyoruz" başlıklı bir açıklama yaparak Ankara'da yaklaşık 500 sağlık emekçisinin alınmayan önlemler ve karşılanmayan talepler nedeniyle istifa, emeklilik ve ücretsiz izin yöntemleri ile görevden çekildiğini duyurdu.

Ankara'da günlük vaka sayısının 2 bin civarında olduğunu belirten SES Ankara Şube Yürütmesi, açıklamasında Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Dr. Sami Ulus Kadın Doğum ocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi dışında tüm hastanelerde Kovid-19 tanısı ile yatan hastalar bulunduğu belirtildi.

GÜNDE 20 ÖLÜM

Açıklamada ayrıca Ankara'da 3700'e yakın pozitif tanılı ve şüpheli hastanın hastanelerde tedavi altında bulunduğu, bu hastaların 650'ye yakınının yoğun bakım ünitelerinde yattığı ifade edildi. Ölüm sayısının ise 20'nin üzerinde olduğunu vurgulandı.

Hastanelerde yaşanan yoğunluk nedeniyle hastaların evlerinde takip edilmesi yolunun seçilmesinin filyasyon çalışmalarında da yoğunluk yaşanmasına neden olduğu belirtilen açıklamada filyasyonda ekiplerinde çalışanların günde 16-18 saat çalıştırıldığı ifade edildi. Bu durum da nitelikli filyasyon çalışmasının yapılmasının önüne geçiyor.

SES Ankara Şube Yürütmesi'nin açıklamasında Kovid-19 pozitif hasta tedavisinde kullanılan favipravie ve hidroksiklorokin adlı ilaçların temininde güçlük yaşandığı vurgulandı ve hastaların hastane acillerinde yatış için boş yatak, evlerinde ise ilaç tedavisinin başlamasını beklediği dile getirildi.

Açıklamada vaka sayısı, ağır hasta sayısı ve ölüm oranlarındaki artışın en önemli nedenleri ulusal bazda radikal önlemlerin alınmaması, virüsten korunmayı sadece halkın tedbirlerine indirgeyen yaklaşım ve toplumda normalleşme raporu ile rehavet oluşturulması olarak sıralandı. Açıklamada Kovid-19 hastası bulunmayan sadece 2 kamu hastanesi olduğu kaydedilirken 35 özel yataklı tedavi kurumu ve bunların sahip olduğu 3 bin 200 yataktan yararlanılmadığı belirtildi.

500 SAĞLIK EMEKÇİSİ GÖREVDEN ÇEKİLDİ

Sağlık emekçilerinin çalışma şartlarının her geçen gün daha da zorlaştığı ifade edilen açıklamada 1 Haziran'dan sonra Ankara'da 500 civarı sağlık emekçisinin istifa, emeklilik ve ücretsiz izin hakları ile görevlerinden çekilmeyi tercih ettiği belirtildi.

Açıklamaya göre pandemi döneminde, kronik hastalığı olan sağlık emekçilerinin çalışmaya zorlandı, hamile sağlık emekçilerinin en riskli alanlarda çalışmaya zorlandı, ikisi de sağlık emekçisi olan sağlık emekçilerine kolaylık sağlanmadı, sağlık emekçilerinin dönüşümlü çalışma genelgeleri kapsamına alınmadı, düzenli tarama testinin yapılmadı, yeterli sayıda koruyucu ekipmanın sağlanmadı,

taşeron sağlık emekçilerine koruyucu ekipman verilmedi ve pandeminin meslek hastalığı ve iş kazası statüsüne alınmadı.

Gerekli önlemler alınmadığı için sağlık emekçilerinin enfekte olduğu ve yaşamını yitirdiği ifade edilen açıklamada sağlık emekçilerinin ölümüne bile tepkisiz kalınması eleştirildi ve şöyle denildi:

“Biz ‘yaşatmak için yaşamak istiyoruz’ dedik, anlaşılamadı, karşılığını alkış olarak gördük! Biz ‘tükeniyoruz’ dedik, anlaşılamadı, karşılığını 3 ay tavandan ödeme sadakası ile gördük! Bugün sağlık alanında yaşanan görevden çekilme tavrı pandemi kaygısı değil atılmayan atılamayan adımların yarattığı hayal kırıklığının sonucudur. Sağlık Bakanı'nın her fırsatta sağlık hizmetlerinin emek yoğun bir alan olduğunu unutarak ‘pandemi başarısını şehir hastanelerine ve sağlık sistemine borçluyuz’ açıklaması, emeği değersizleştiren, emeği ve sağlık ve sosyal hizmet emekçisini yok sayan, sorunlu bakış açısının yansımasıdır.

Sağlık sistemi bir bütündür ve biz sağlık emekçileri sağlık sisteminin bir parçası ve aracı değiliz. Sağlık sistemi biz sağlık emekçilerinin emeklerini ortaya koyarken yararlandıkları araçlardır. Sağlık hizmetlerinde asıl unsur sağlık ve sosyal hizmet emekçileridir. Sağlık emekçileri olmadan sağlık hizmeti sunulamaz.

Ancak şehir hastaneleri olmadan da sağlık hizmeti sunulabilir ve sunulmuştur da. Gerçek verileri açıklamak yerine hala şehir hastaneleri reklamı yapmak, neo-liberal sağlık politikalarını olmazsa olmaz görmek, toplum sağlığına pandemiden daha fazla zarar vermektedir. Sağlık Bakanı'nı buradan tekrardan uyarıyoruz. Emeği, emekçiyi yok sayan uygulamalara son verin ve sağlık sosyal hizmet emekçilerinin taleplerini ciddiye alın. Aksi halde görevden çekilmeler artarak sağlık sistemi tıkanma noktasına getirecek ve pandemi ile mücadelede zaafa neden olacaktır.”

Ali Ekber YILDIRIM

02 Eylül 2020

2020 tarım destekleri ne zaman açıklanacak?

Tarımda planlama eksikliği her fırsatta dille getirilir. Çiftçi de devlet de üretim planlamasının olmamasından şikâyetçi. İyi de, planlamayı kim, nasıl yapacak? Neden yapılmıyor?

Üretim planlamasının ana araçlarından birisi tarımsal desteklerdir. Çiftçiye verilen desteklerle üretim kısmi de olsa yönlendirilebilir. Desteği artan ürünlerin ekimi, dikimi artar. Bu nedenle hangi ürünün daha çok üretilmesi isteniyorsa, o ürüne daha çok destek verilir. Arz fazlası olan ve üretiminin artması istenmeyen ürünlere daha az destek verilir veya hiç verilmez. Böylece üretimde kısmi de olsa bir planlama sağlanabilir.

Girdi fiyatlarının sürekli arttığı, çiftçinin ürettiği ürünün fiyatının düştüğü bir ortamda tarımsal destekler çok daha büyük önem kazanıyor.

Desteklemelerdeki temel hedeflerden birisi, yüksek girdi maliyetleri nedeniyle üretim yapmakta zorlanan çiftçiye sağlanan desteklerle üretimin sürdürülebilir olmasını sağlamaktır.

Ayrıca, üretildiği ülkede devlet tarafından desteklenen ithal ürünlere karşı çiftçinin rekabet gücünü artırmak, tüketicinin güvenilir, sağlıklı ürünleri uygun fiyata almalarını sağlamak için yerli üretime destek sağlanır.

Tarım desteği sadece çiftçi için değil, sanayici ve ihracatçı için de büyük öneme sahiptir. Gıda sanayisine uygun koşullarda hammadde temin edilmesi, ihracatta rekabet gücünün artırılması konusunda da tarımsal desteklemelerin önemli bir işlevi vardır.

Destekler doğru zamanda açıklanmalı ve ödenmeli

Bu hedeflere ulaşılabilmesi için tarımsal desteklerin doğru zamanda açıklanması, yeterli miktarda olması ve elbette doğru zamanda ödenmesi gerekiyor.

Geriye dönüp baktığımızda Türkiye’de hiçbir zaman destekler doğru zamanda açıklanmamış. Hep çok geç açıklanıyor. Yeterli miktarda destek verilmiyor. 2006 yılında bu konuda yasa çıkarmışız. Tarım Kanunu’na “Tarımsal destekler, Gayri Safi Milli Hasıla’nın (GSMH) en az yüzde 1’i kadar olacak” diye hüküm konulmuş. Fakat 14 yıl geçti, hiçbir yıl kanunun hükmüne uyulmadı. Genellikle kanunda belirtilen destek miktarının yarısı çiftçiye ödendi. Ödemeler de çok gecikmeli yapılıyor. Amaçsız ve hedefsiz bir destekleme politikası uygulanıyor.

Hep söylüyoruz, yazıyoruz; Türkiye’de çiftçiye destek verilmiyor. Her yıl bütçeye konulan bir kaynak var. Bu kaynak para olarak dağıtılıyor. Amacı, hedefi olmayan bir şekilde para dağıtılıyor. Destekleme adı altında verilen bu paranın üretime, verimliliğe yansımaları ne kadar? Bu para verildi üretim mi arttı, verimlilik mi arttı bunların hiçbirisi hesaplanmıyor. Etki analizi yapılmıyor. Toplamda 150’den fazla destek kalemi var. Her sene ayrılan bütçe ile bu kalemlerde birkaç kuruşluk artış yapılıyor. Bazıları yıllarca artırılmıyor. Çiftçi aldığı destekten, devlet verdiği destekten memnun değil.

Tarım Bakanı da şikâyetçi

Ağustos ayı başında Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile Zoom üzerinden röportaj yaptığımızda, desteklerin neden açıklanmadığını, ödemelerin neden gecikmeli yapıldığını, etki analizinin yapılmadığını tek tek sordum. Röportaj 3 ayrı bölümde 3 gün yayımlandı. Desteklerle ilgili sözleri de yayımladık. Aradan yaklaşık 1 ay geçti. 2020 ürünü destekler hala açıklanmadı. Neden açıklanmadığını Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli’nin o sözleri ile bir kez daha hatırlatalım:

“Orta Vadeli Plan’da destekler daha düşük planlanmıştı. Ama geçen yıl planın üzerine çıktık, destekler konusunda. Bu yıl da onu garanti etmek maksadıyla diğer kurumlarla, başta Hazine ve Maliye ile görüşüyoruz. O yüzden biraz gecikiyoruz. Aslında bana sorarsanız her dönem ben destekleri Şubat’ta açıklamak isterim ki, bir şekilde ekim dikim kararı verilirken bu işlerin faydası olsun. Çünkü destekler şu veya bu şekilde geriden geliyor. Aslında destekleri bir yıl geriye de çekebilsek. Bu defa gerçekten çok doğru bir noktaya getirip, desteği verdiğimiz noktada yönlendirmeyi sağlama imkanımız yüzde 100 olabilir. Tabii bu da imkanlar meselesi. Ekstradan bir 20 milyar lira daha gerektiriyor. O da bugünkü imkanlarla çok mümkün gözüküyor.

Desteklerin etki analizini aslında arkadaşlarımız sürekli çalışıyor. Tabii biz bu işi daha çok makro olarak bakıyoruz. Son iki yılda destekleri yüzde 52 artırdık. Yüzde 45’de hasıla artmış mesela. Desteklerin elbette bir faydası var.

Destekler tabii ki çok sayıda ben de bunun farkındayım. Ama siz de biliyorsunuz ki, desteklerle ilgili bir konuda şöyle kenarından dokunmaya kalktığınızda, ki bunların

konsolide olması lazım. Ama maalesef bugün üreticimiz sorsanız memnun musunuz desteklerden 'hayır' diyecektir, çünkü kanıksanmış artık. Bu kadar alıyorum, benim hakkım bu gözüyle bakıyor. Orada bir sıkıntı yok. Hakkı olduğunu düşünüyoruz biz de. Ama şurada şurasını değiştirelim dediğiniz zaman bir yerden mutlaka ses geliyor.

Desteklerde biz büyük ve küçüğü ayırmıyoruz. Büyük te olsanız küçük de olsanız alacağınız destek aynı. Yani bir hayvanla bin hayvan arasında 1 çarpy 1000 destek alıyorsun. Burada da özellikle belli bir rakamın altında destek almayan çiftçimiz kalmasın istiyorum. Küçük aile işletmelerinin desteklenmesi konusu son derece önemli. Bu tarafta da bir şeyler yapalım istiyorum. Desteklerin de tabii sadece bizim üstümüzden değil örgüt ve birlikler üzerinden yürümesi. Bu konuyla alakalı olarak da örgüt ve birliklerin kanun ve nizamlarla çerçeveye oturtmak yerine, biz destekleri hangi tip örgütler üzerinden vereceğimize dair bir çalışmamız var.”

Çiftçi desteklerin açıklanmasını bekliyor

Çiftçi ekim yaptı, birçok üründe hasat bitti. Ürünler satıldı. Ama 2020 ürünleri için ne kadar destek alacağı henüz belli değil. Çiftçiler haklı olarak ; “Eylül ayına geldik. Destekler ne zaman açıklanacak? Bu desteğin 2020 üretim yılına bir faydası olmayacak. Bari 2021 için ekim yaparken bize yol gösterebilir” diyor.

Özetle, çiftçi tarım desteklerinin açıklanmasını bekliyor. Bu yılın destekleri 2021 yılı bütçesinden ödenecek. Açıklanacak destekler en azından 2021 üretimi için yönlendirici olabilir. Avrupa Birliği, 2021-2027 tarımsal destekleme bütçesini belirledi. Avrupalı çiftçi 7 yıllık desteği bilerek üretim yapıyor. Türkiye’de çiftçi bitimine 4 ay kalan 2020 desteklerini bile bilmiyor. Girdi fiyatları dövizdeki artışa bağlı olarak sürekli artarken, bu kadar geç açıklanan, geç ödenen desteğin faydası olur mu?

Tarım destekleri

Yıllar	Miktar (Milyon TL)	Artış (%)
2010	5.947	29,5
2011	7.103	19,4
2012	7.686	8,2
2013	8.809	14,6
2014	9.287	5,4
2015	10.067	8,4
2016	11.645	15,7
2017	12.942	11,1
2018	14.727	13,8
2019*	16.213	10,1
2020**	22.122	36,4

Kaynak: Kesin Hesap Kanunu

*Kanun Ödeneği **2020 Yılı Bütçe Teklifi

Not: Tarımsal Amaçlı Sermaye Transferleri ve Afet ödemeleri dahildir.

Alaattin AKTAŞ

02 Eylül 2020

Büyümede ikinci yarı ve yılın tümü ne olabilir?

✓ İlk çeyrekte yüzde 4.4 büyüdükten sonra ikinci çeyrekte yüzde 9.9 küçüldük ve ilk yarıyı yüzde 3.1 küçülme ile geride bıraktık. Peki yılı nasıl bir oranla tamamlarız; artıya geçmek mümkün olabilir mi?

✓ 2020'yi çok küçük bir oranda da olsa artıyla kapatabilmek, ikinci yarıda yüzde 4-5 dolayında büyüme gerektiriyor, ki bu da zor. Pandemi dolayısıyla ekonomi yeniden cendereye girmezse bizi yüzde 2.5-3.0 dolayında bir küçülme bekliyor. Aksi halde küçülme daha da derinleşebilir.

Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 9.9 küçüldükten ve yılın ilk yarısındaki küçülme yüzde 3.1 olarak gerçekleştikten sonra gözler şimdi yılın ikinci yarısına çevrildi.

Temelde taban tabana zıt iki görüş olduğunu belirtelim.

Gelişmeleri olumlu değerlendirenler özetle şunları söylüyor:

“Ekonominin adeta dip yaptığı ikinci çeyrek yüzde 9.9'luk küçülmeye geride kaldı. Ekonomi böylesine kötüyken bu oran iyi bile sayılır. Kısıtlamaların tümüyle kalkmış olması ve ekonominin canlanmasıyla birlikte üçüncü çeyrekten itibaren bizi hızlı bir toparlanma bekliyor. Üçüncü ve dördüncü çeyreklerde geçen yılın üstüne çıkar, yılı da az da olsa bir artışla kapatabiliriz.”

Dedik ya taban tabana zıt görüşler dile getiriliyor diye. Bir kesimin düşüncesi de şöyle:

“Haziranla birlikte baskılanmış tüketim bir anda canlandı. Bunu destekleyen bol krediyi de unutmamak gerekir. Ama hemen hemen tüm kesimler gelecek endişesiyle temkinli hareket etmeye başladı bile. Kaldı ki COVID-19'un sonbaharla birlikte etkisini daha belirgin hissettirmesi ve kısıtlamaların yeniden

gündeme gelmesi şaşırtıcı olmaz. Dolayısıyla ikinci yarıda yılın tümünü artıda kapatmayı sağlayacak bir büyüme sağlanamaz.”

“Sen de haklısın, sen de haklısın!”

Nasrettin Hoca hesabı her iki kesime de “Sen de haklısın” demek mümkün. Çünkü her iki görüşün de doğru yönleri var.

İkinci yarıda hatırı sayılır şekilde toparlanıp yılı artıda kapatmak ya da kör topal ilerleyip yılı küçülerek tamamlamak.

Kesin olan şu; bunların ikisi birden tabii ki gerçekleşmeyecek.

Ya biri ya biri! Ama hangisi?

Senaryolar...

GSYH’nin yılın ikinci yarısındaki seyrine ilişkin bazı senaryolar hazırladık. Çeyrek bazlı hesaplamayı gerekli görmedik ve yılın ikinci yarısında ne olabileceğini, oradan hareketle de yıllık oranın hangi düzeyde gerçekleşebileceğini irdeledik. Zaten amacımız hangi çeyrekte ne olacağını tahmin etmek değil, yılın tümündeki durumu görmeye çalışmak.

En olumlu senaryo olarak yılın tümü için yüzde 1 büyümeyi aldık. Ayrıca büyüme ve küçülmenin olmadığı, yani yüzde sıfırlık bir varsayımı da hesaba kattık.

Sonra ikinci yarının sıfır olacağı varsayımı, ardından da Dünya Bankası’nın ve IMF’nin küçülme tahminleri...

Yani yıllık bazda yüzde 1 büyümeden yüzde 5 küçülmeye kadar giden bir yelpazeyi dikkate almış olduk. Bu yelpaze bize ikinci yarı için yüzde 4.5 büyüme ile yüzde 6.6 küçülme arası bir bant verdi. Oranların detayı tablomuzda yer alıyor.

Büyüme ikinci yarıda ve yılın tümünde ne olabilir?

	GSYH (Milyar TL)			Hangi varsayımda ikinci yarı ve yıllık ne olur? (%)		
	1. yarı	2. yarı	Yıllık	2. yarı	Yıllık	
2019	817,6	954,7	1772,2			
2020	792,3					Varsayımlar
2020	792,3	997,6	1790,0	4,5	1,0	Yıllıkta kıl payı büyüme
2020	792,3	979,9	1772,2	2,6	0	Yıllıkta ne büyüme, ne küçülme
2020	792,3	954,7	1747,0	0,0	-1,4	İkinci yarı sıfır olursa
2020	792,3	912,6	1704,9	-4,4	-3,8	Dünya Bankası'nın yıllık tahmini
2020	792,3	891,3	1683,6	-6,6	-5,0	IMF'nin yıllık tahmini

Hangisi daha olabilir görünüyor?

Yılı artıda bitirmek, ikinci altı ayda en az yüzde 4-5 büyüme gerektiriyor. Geçen yılın özellikle son çeyreğinde yüksek gerçekleşmiş olan GSYH dikkate alınırsa altı ayda bu düzeyde bir büyüme sağlanması zor görünüyor. Dolayısıyla 2020'yi büyüterek bitirme olasılığımız oldukça düşük.

Artıda tamamlamak bir yana, bu yılı küçülmeden bitirmemiz de pek kolay değil. İkinci altı ayda yüzde 3'e yakın büyürsek, yılı yerimizde sayarak tamamlamış olacağız.

Öyle görünüyor bu yıl küçülmek kaçınılmaz. Oran telaffuz etmek zorsa da en azından küçülme olacağı söylenebilir.

Ama yine de bir oran dile getirmek gerekse, biz yılı yüzde 2.5-3.0 dolayında bir küçülmeye tamamlayacağımızı söyleyebiliriz.

Ne var ki korona sonbaharla birlikte yine bir dizi ekonomik kısıtlamayı zorunlu kılar, GSYH'nin neredeyse yarıya yakınını oluşturan hizmetler sektörü ve sanayide ikinci çeyrekteki yakın oranda (hizmetlerde yüzde 25, sanayide yüzde 16.5) gerilemeler görülürse yüzde 2.5-3.0 dolayındaki küçülmenin çok çok ötesinde bir tabloyla karşı karşıya kalabiliriz.

H. Bader ARSLAN

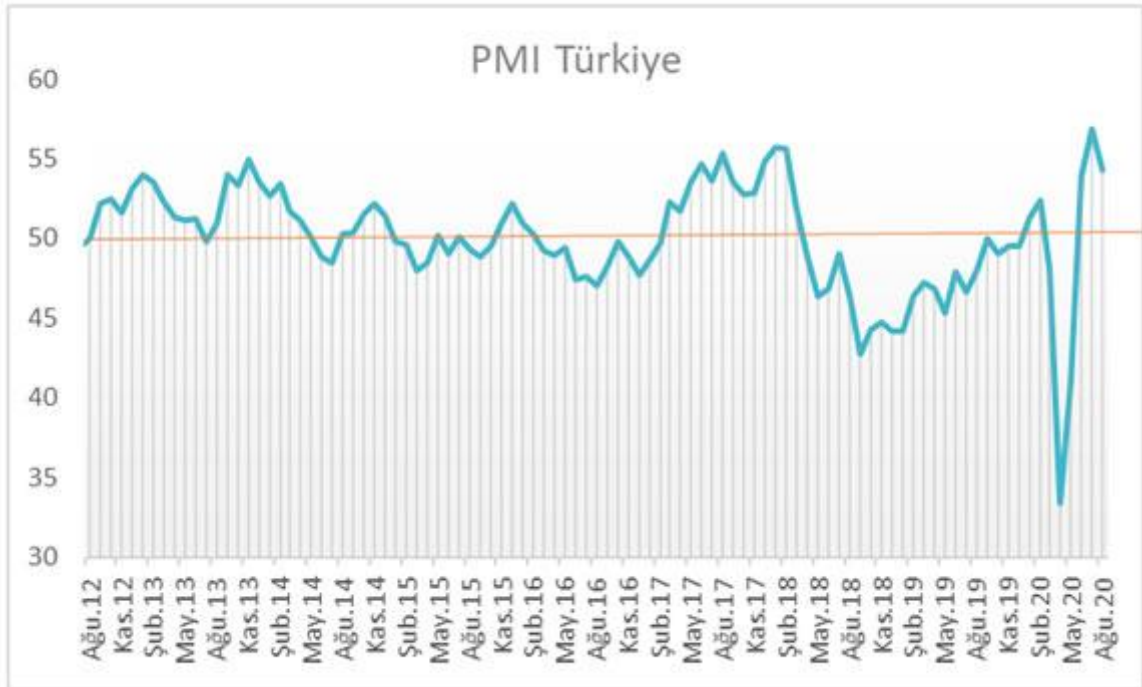
01 Eylül 2020

PMI yataya geçti

Nisan 33,4'e inerek en düşük değerini gören PMI endeksi, art arda 3 aylık yükselişten sonra Temmuz'da 56,9 puan ile son 112 ayın zirvesine çıkmıştı.

Bu sabah İSO tarafından açıklanan Ağustos verilerine göre endeksi beklediğimiz gibi hafif bir gerileme ile, 54,3 puana indi.

Kısa bir hatırlatma: Endeksin 50'nin üzerinde olması üretimde artışa, altında olması üretimde gerilemeye işaret ediyor. Temmuz'dan Ağustos'a gerilemesi ve yine de 50'nin üzerinde kalması, üretimde artışın devam ettiği ama önceki ay kadar artış olmadığı anlamına geliyor.

Yeni siparişlerde, istihdamda ve daha kısıtlı olarak ihracat siparişlerinde artış kaydedilmesi önümüzdeki aylar için pozitif işaretler. Hatta yeni siparişlerin son 2,5 yılın en yüksek değerine ulaşması sevindirici. Ancak ;

- 10 sektörün 6'sında yeni siparişlerin arttığını, 4'ünde gerilediğini
- 10 sektörün 5'inde ihracat siparişlerinin arttığını, 5'inde gerilediğini de not etmek gerekiyor.

PMI anketinin kapsadığı 10 sektörden 7'sinde üretim artışı yaşanırken, 3'ünde düşüş oldu. Üretimin en çok arttığı sektörler kara ve deniz taşıtları, makine ve ana metal sanayii oldu. Giyim, metal dışı mineraller ve ağaç-kağıt ürünlerinde ise üretim önceki aya göre geriledi. Önceki ay gerileyen gıda ve deri üretimi de yeniden artışa geçti. Genel trend anlamında, metal, makine ve kara-deniz taşıtları iyi bir momentum yakalamış durumda.

Öte yandan bazı ülkelerin PMI değerleri ise şöyle gerçekleşti.

	<i>Temmuz PMI</i>	<i>Ağustos PMI</i>
<i>ABD</i>	50,9	53,6
<i>Çin</i>	52,8	53,1
<i>Euro Bölgesi</i>	51,8	51,7
<i>Hindistan</i>	46	52
<i>Hollanda</i>	47,9	52,3
<i>Polonya</i>	58	50,6
<i>Fransa</i>	52,4	49,8
<i>İtalya</i>	51,9	53,1
<i>Güney Kore</i>	46,9	48,5
<i>Türkiye</i>	56,9	54,3

Artık küresel çapta, toplu PMI artış döneminin de sonuna geldik. Bazı ülkelerde artışlar devam ederken, bazılarında gerilemeler yaşandı.

Türkiye için önümüzdeki aylarda PMI endeksinde genel olarak 50'nin üzerinde ama yatay bir seyir görebiliriz.

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Soylu: 'DEAŞ Ayasofya'ya eylem planlıyordu'

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile DEAŞ'ın sözde Türkiye emirinin yakalandığını açıklamasından kısa bir süre sonra görüştüm.

Giresun'da selden zarar gören vatandaşlarımızın sorunlarının çözümüyle ilgileniyordu. Benimle konuşurken bir yandan da "Sel bu yolun altını oymuş. Yolun altı boş. Tehlikeli olmuş. Bu yolun altının doldurulması lazım" diye görevlilere talimat veriyordu. Ama Soylu ile konuşurken gelen telefonlardan bir yandan da yürüyen operasyonları takip ettiği anlaşıyordu.

İçişleri Bakanı ile konuşurken, yeni bilgilere ulaştım:

1. Soylu, daha önce eylem hazırlığı içinde olan bir DEAŞ'ının yakalandığını söyledi.
2. Dün tutuklanan DEAŞ'ın sözde Türkiye emiri Mahmut Özden'in 20 Ağustos'tan beri gözaltında olduğu bilgisini paylaştı. Mahmut Özden daha önce de alınmış ama bırakılmış. Takipteymiş. Şimdi ise DEAŞ'ın sözde Türkiye

emirliğine getirilmiş. Mahmut Özden'le birlikte DEAŞ'a ait dijital materyaller ele geçirilmiş.

3. Çok daha önemlisi, Soylu DEAŞ'ın Ayasofya'ya yönelik eylem hazırlığı içinde olduğunu açıkladı. 1934 yılından beri müze olarak hizmet veren Ayasofya, 86 yıl sonra 24 Temmuz'da cami olarak ibadete açıldı. Radikal bir terör örgütü olan DEAŞ, müze olduğu zaman Ayasofya'yla ilgilenmezken cami olduktan sonra neden hedef alsın? Sizce de çok ilginç değil mi?

İçişleri Bakanı Soylu'nun Ayasofya başta olmak üzere DEAŞ'ın hedeflerine ilişkin açıklamalarını paylaşacağım ama adım adım gitmek istiyorum.

SÖZDE TÜRKİYE EMİRİ 20 AĞUSTOS'TA YAKALANMIŞ

Bakan Soylu'ya "DEAŞ'ın sözde Türkiye emirine o şahıstan alınan bilgiler üzerinden mi ulaşıldı?" diye sordum.

Süleyman Soylu, "Yok. Daha önce 18 Ağustos'ta İstanbul'da DEAŞ'lı terörist Hüseyin Sağır, eylem hazırlığı içindeyken Kalaşnikoflu olarak yakalandı. Onun üzerinden gidilerek hem o 25'indeki kişi, hem de 20 Ağustos'ta DEAŞ'ın sözde Türkiye emiri yakalandı" karşılığını verdi. Demek ki bizim haberimiz olmadan önemli operasyonlar gerçekleştirilmiş. DEAŞ'ın Reina türünden ses getirecek bir eylem yapmasının önüne geçilmiş. Netleştirmek adına, Süleyman

Soylu'ya "DEAŞ'ın sözde emiri 20 Ağustos'ta mı yakalandı" diye sordum.

"Evet, 20 Ağustos'tan beri elimizde. Sorgulaması gerçekleşti. Sorgulaması gerçekleştikten sonra başta itirafları da söz konusu oldu ama en önemlisi dijital materyalleri ele geçirildi" karşılığını verdi.

DEAŞ'IN DİJİTAL MATERYALLERİ

DEAŞ lideri Bağdadi'nin öldürülmesinden sonra örgüt bir süre toparlanamamıştı. Ancak DEAŞ'ı kuran güçlerin onu yeniden örgütleyip Türkiye'ye yönelik hedefler verdikleri anlaşıyor. DEAŞ'ın yeni planlarına ulaşılması açısından dijital materyallerinin ele geçirilmesi önemli.

Bakan Soylu'dan bu konuda biraz daha bilgi vermesini istedim.

"Dijital materyallerinde gerek Irak, gerek Suriye'den gelen talimatlar ve Türkiye'deki yeni yapılanmaları yer alıyor. Ayrıca gerek Türkiye'deki hedefler, yani dini hedefler, dernek ve sivil toplum örgütlerine yönelik hedefler ile aynı zamanda siyasi ve devlet adamlarına yönelik önceden belirlenmiş hedefler üzerinde çalışma yaptıkları ortaya çıktı. 10-12 kişilik timler oluşturmaya çalıştıkları tespit edildi. Kırsalda ve şehirlerde bombaların nasıl kullanılacağı, nerelere gömüleceği gibi birçok çalışma ele geçirildi. Gözaltına aldığımız ve sorgusu devam eden şahıslar var. Birçok ilde DEAŞ'a yönelik operasyon gerçekleştirildi. Önemli bir adım atıldığını söyleyebilirim" diye konuştu.

DEAŞ, Reyhanlı saldırısından Ankara Gar'a, Suruç'tan Reina katliamına kadar birçok kanlı eyleme imza atmış bir terör örgütü. O nedenle hem saldırı planlarının hem de örgüt yapılanmasının ele geçirilmesi önemli bir adım oldu.

TÜRK SİYASETÇİLERİ KAÇIRMAYI PLANLAMISLAR

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, DEAŞ'ın siyasetçileri ve devlet adamlarını kaçırmayı planladığını açıkladı. Operasyonlar devam ettiği için daha fazla ayrıntı vermedi ama aramızda şu diyalog yaşandı:

- Siyasetçileri ve devlet adamlarını Suriye'ye kaçırmayı mı planlamışlar?

Soylu: "Suriye'ye, evet."

- Türk siyasetçi ve devlet adamlarını mı?

Soylu: "Evet, evet. Doğru."

AYASOFYA'YA YÖNELİK EYLEM PLANI

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, DEAŞ'ın Ayasofya'ya yönelik eylem planını ilk kez açıkladı. Sözlerini aynen aktarıyorum: "İstanbul'da Ayasofya Camii'ne ve birtakım ekonomik yerlere, aynı zamanda birtakım derneklere yönelik, yani Türkiye'nin içini karıştırabilecek yerlerle ilgili DEAŞ terör örgütü uzun zamandır, neredeyse bir-bir buçuk aydır sürekli olarak kendi içinde bir hazırlık yapıyordu. Emniyet İstihbarat birimlerimiz takip etti. Türkiye'deki birtakım hedefler üzerinde çalıştılar. İlk önce 18 Ağustos tarihinde İstanbul'da Hüseyin Sağır isimli kişiyi eylem hazırlığındayken Kalaşnikoflu olarak ele geçirdiler. Onun üzerinden yürünerek hem o 25'indeki kişi hem de 20 Ağustos'ta Türkiye sözde emiri yakalandı."

DEAŞ, Ayasofya'nın cami olmasından neden rahatsız olur? DEAŞ, Ayasofya'yı neden hedef alır? Sizce de tuhaf değil mi? İçişleri Bakanı Soylu da aynı kanaatte ama yorumu farklı.

"DEAŞ eğer radikal bir örgütse Ayasofya ile ilgilenmemesi gerekiyor. Bir türbeyle ilgilenebilir. Kendine ait farklı bir bakış açısı olabilir ve hep oldu. Türbelerle ilgili eylemlilik arayışları söz konusu oldu. Ama Ayasofya'yla ilgili iddia ortaya koymalarını, DEAŞ'ın arkasındaki network'ü göstermesi açısından iyi değerlendirmek gerekiyor."

Söz konusu Ayasofya olunca, döndüm tekrar sordum. Neden Ayasofya? İçişleri Bakanı Soylu da bunun iyi sorgulanmasından yana. "Hangi istihbarat örgütleri DEAŞ üzerinde etkili olmaya devam ediyor? Bunun çok iyi değerlendirilmesi gerekiyor" dedi.

Bu soru işaretleri bizi DEAŞ'ın arkasındaki ellere götürecek.

Ekonomik yapı bozuldu

Esfender KORKMAZ

02 Eylül 2020

2020 ikinci çeyrekte (Nisan-Mayıs-Haziran) GSYH yüzde 9,9 oranında daraldı. Pandemi nedeni ile ikinci çeyrekte, bazı ülkeler hariç, bütün dünyada eksi büyüme yaşandı. Avrupa ortalama yüzde onun üstünde daraldı. Gelişmekte olan ülkeler içinde Çin yüzde 3,2 oranında büyüdü. Güney Kore ise daha düşük yüzde 3 oranında küçüldü.

İkinci çeyrekte GSYH'da küçülmeyi, toplam talebin düşmesi ve ihracatın ithalattan daha fazla daralması etkiledi. (Aşağıdaki tablo)

2020 II.ÇEYREK BÜYÜME (SABİT FİYATLARLA)		
	GSYH İÇİNDEKİ PAYI	BÜYÜME
HANEHALKI TÜKETİMİ	57,3	-8,6
HANEHALKINA HİZMET EDEN KAR AMACI OLMAYAN KURULUŞLAR	0,4	-6,6
DEVLETİN NİHAİ TÜKETİMİ	17,2	-0,8
YATIRIMLAR	28	-6,1
STOKTA DEĞİŞMELER	3	-
İHRACAT	24,3	-35,3
İTHALAT	30,2	-6,3
GSYH	100	-9,9

Türkiye'nin sorunu pandemi ile sınırlı değildir. Türkiye de iktisadi yapı (iktisadi bünye) bozuldu. Bugünkü politikalarla bu sorunu düzeltmek imkanı yoktur.

1.Sektörel denge bozuldu.

İkinci çeyrekte sanayi sektörü, GSYH'daki daralmadan daha yüksek daraldı. Toplam sanayi sektörü yüzde 16,5 oranında; İmalat sanayii ise yüzde

18,4 oranında daraldı. Buna karşılık Finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 27,8 oranında büyüdü. Demek ki finans sektörü ile reel sektör arasında denge, reel sektör aleyhine bozuldu. Bu durum yeni değil küreselleşme süreci içinde oluşan bir bozukluktur.

2020 İKİNCİ DÖNEM İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE BÜYÜME	
TARIM	4,0
TOPLAM SANAYİ	-16,5
İmalat Sanayi	-18,4
İNŞAAT	-2,7
HİZMETLER	-25,8
Finans ve Sigorta	27,6
SEKTÖRLER TOPLAMI	-11,0
ÜRÜN ÜZERİNDEN ALINAN VERGİ EKSI SÜBVANSİYONLAR	0,3
GSYH	-9,9

Siyasi iktidar, kur politikasında ve teşviklerde yanlış yaparak Türkiye de **sanayisizleşme** sürecini artırdı. İktidar kamu bankalarına popülist ve siyasi hedefi olan krediler verdirerek bu dengeyi iyice bozdu.

2.Faktörel denge bozuldu.

Ekonomide yüksek büyüme de olsa , daralma da olsa İşsizlik artıyor. Bunun nedeni üretimde ithal girdi payının yüksek olmasıdır. İthal girdiye bağımlı bir yapı olduğu için, ithalat yaptığımız ülkelerde istihdam artışını desteklemiş oluyoruz. İthalat girdi payını yüzde on seviyesine düşürmeden faktörel dengeyi sağlayamayız.

3.Orta gelir tuzağına düştük .

14 yıldır Türkiye 10.000 dolar ekseninde hareket ediyor. Orta gelir tuzağına düşmemizin temel nedeni , kaynakların etkin kullanılmamış ve bu nedenle fiziki yatırım hacminin azalması ve faktör verimliliğin azalmasıdır. Yatırımlar 2 yıldır daralıyor. Bu ikinci çeyrekte de yüzde 6,1 oranında daraldı.

Türkiye de aynı zamanda siyasi ve hukuki sorunlar iç dinamiklerin de dinamizmini kaybetmesine neden oldu.

ORTA GELİR TUZAĞI

YILLAR	FERT BAŞINA GSYH DOLAR	YILLAR	FERT BAŞINA GSYH DOLAR
2007	9 656	2014	12 112
2008	10 931	2015	11 014
2009	8 980	2016	10 807
2010	10 560	2017	10 513
2011	11 205	2018	9 632
2012	11 588	2019	9 127
2013	12 480	2020	8 000

İktisadi bünyede yeni denge sağlamadan, bugün içinde bulunduğumuz bunalımdan çıkamayız

Hukukun üstünlüğünde geri düşmemiz, insan hakları ve siyasi özgürlüklerin kısıtlanması, çıkışı zorlaştırmıştır. Türkiye hızlı bir şekilde parlamenter sisteme dönmeli ve sistemi AB paraleline sokmalıdır.

Plansızlık ve politikasızlıkta yapıyı bozdu. Türkiye en yüksek kalkınma dönemlerini planlı dönemlerde yaşadı. 1933 birinci sanayi planı, 1930 buhranından hızlı çıkışımızı sağladı. 1963 birinci beş yıllık plan, 1959 krizinin ekonomik sonuçların ve aynı yıl ilan edilen moratoryumun sorunlarından çıkışımızı hızlandırdı. Yeniden planlamaya dönmeliyiz.

İbrahim Kahveci

Millet fakirlik isterse

Bir insan daha çok kazanmak ve daha müreffeh bir hayat sürmek istemez mi?

Ya da bireylerin toplamı olarak toplum fakirlik ve yoksulluk ister mi?

Normalde istemez.

En azından bireyler kendilerinin fakirliğine razı olsa bile evlatlarının, torunlarının geleceği için daha iyi bir yaşam isterler.

Günümüzde Türkiye için bu istekler rafa kalmış durumda. **Evet, toplum fakirlik istiyor. En azından ciddi bir kesim fakirlik için oldukça istekli...** Ya da istedikleri sürecin fakirlik getirdiğini ve daha da getireceğini bir türlü idrak edemiyor.

Önceki gün Giresun'da gördünüz. Otobüsten atılan bir paket çay için korona bile daha küçük risk oldu.

Bakın durumu bir kez daha ama bir kez daha anlatmak durumundayım. Çünkü **burası çok önemli:**

1-) Toplum fakirlikten dolayı evlenemiyor:

2002 yılında 510 bine düşen evlenme sayısı 2003 yılında 565 bine, 2005 yılında da 641 bine yükseldi. Bu artış nüfusa bağlı bir artış değildi; geleceğe bakılan umut artışıydı. Nitekim 2015 yılında 603 bin olan evlenme sayısı 2019 yılında 541 bine geriledi.

Ekonomik durum ile evlenme arasında sıkı bir bağ var.

Mesela sadece evlenme değil.

2-) Toplum evlat sahibi de olamıyor:

2002 yılında 1 milyon 230 bin olan doğum sayısı 2007 yılında 1 milyon 290 bine çıkıyor.

Ama...

2015 yılında 1 milyon 336 bin olan doğum sayısı 2019 yılında 1 milyon 184 bine düşüyor.

Hatırlarsanız Türkiye’de ekonomik bunalımın 2015 yılında başladığını yazmıştım. 15+ yaş üstü işsizlik oranının kritik seviyesi olan %5,0 barajını 2015 yılında aştık. Yani büyüme görülse de işsizlik artıyordu. Ama asıl reel kriz 2018 yılında somutlaştı.

2015-2019 arasında 15+ yaş işsizlik oranı yüzde 5,0’den yüzde 7,3’e yükseldi.

2015-2019 arasında evlenme sayısı yüzde 10,2 azaldı. 2015-2019 arasında çocuk sayısı yüzde 11,4 düştü.

İnsanlar ekonomik sıkıntıdan dolayı evlenemiyor.

İnsanlar ekonomik sıkıntıdan dolayı çocuk yapamıyor.

İşin daha ilginç tarafı ise şu: Özellikle son 2 yılda yaşanan kriz mavi yaka krizidir. İnşaat çalışanları başta olmak üzere, işçiler işini kaybetmiştir. Kriz beyaz yakayı - üniversite mezunlarını henüz vurmamıştır.

Doğum sayılarındaki değişimde zaten krizin etkileri çok net görülüyor: İlkokul ve altı eğitilmişlerin çocuk sayısı 2015 yılında 396 binden 2019 yılında 213 bine düşüyor. Nerede ise yarı yarıya bir düşüş var. Zaten asıl düşüş 2018-2019 yıllarındaki yüzde 17,5 ve 19,8’lük düşüşlerde yaşanıyor.

Üniversite mezunlarında çocuk sayısı ise aynı dönemde yüzde 17,3 artış oluyor. Orta ve lise mezunlarında ise yüzde 1,6 gerileme var.

Tablo o kadar açık ki;

-alt eğitim kesimi işini kaybetmiş

-alt eğitim kesimi evlenemiyor

-alt eğitim kesimi çocuk da yapamıyor

Aç kalıyor, evlenemiyor, evlat sahibi olamıyor ama siyasette “yedirmem” diyor. Kendisi yemiyor, içmiyor, evlenmiyor ama siyasetçisine sıkı sıkıya bağlıyor. Bunu nereden görüyoruz? Seçim bölgelerindeki dağılımdan.

Çok ilginç bir tablo yaşıyoruz. Adeta bütün toplumsal dengeleri değiştiren bir tablo.

Normalde sofrasında ekmek eksildiğinde yönetimi sorumlu tutan toplum gitmiş; daha fazla yoksullukta yönetime daha fazla sarılan toplum gelmiş.

02.09.2020

Bu tabloyu Venezuela yaşadı. Ve orada durum ortada.. Toplum açıktan zayıflıyor. İşsizlik yüzde 90... Tek umutları Türkiye'ye peynir satmak.

Zaten bizim de koca dünyada bulabildiğimiz en yakın ülkelerden bir Venezuela.

12 Mayıs 2020 tarihinde **"Toplum Fakirlik İsterse"** başlığında bu konuya bir kez daha değinmiştim. İktisat biliminin temelinin "çıkarların maksimize edilmesine" dayandığını açıklamıştım.

Düşünsenize ülkede kimse çalışmıyor? Nedeni ise çalışarak bir kazanç istemiyor. Böyle bir toplum gelişebilir mi?

O nedenle bir toplumun yoksulluğa razı olması o toplumun zaman içerisinde çok büyük yıkımlar yaşaması demektir.

Sağlıklı bir birey ve sağlıklı bir toplum daha güçlü daha müreffeh, daha bilgili bir gelecek için çalışır. Umarım bu umutlar yeniden hayat bulur ve gelecek kaygımız bizi realist düşünmeye sevk eder. Aksi halde bizim için zaten kaybedilmiş gelecek asıl evlatlarımız, torunlarımız için kaybedilmeye başlanıyor.

Geçmişimize sahip çıktığımızın yarısı kadar geleceğimize de sahip çıkmayı düşünmeliyiz. Tablo ortada ve gayet açık.

02 Eylül 2020, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

"Eski sömürgecilerin bu gölge oyunundan artık bıktık..."

Gerek Doğu Akdeniz'de gerekse Ege'de Türkiye'nin hak ve menfaatlerini hedef alan çok uluslu tehditler, tabii ki bizi öfkeliendirmekten başka işe yaramıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası ilişkilerde daima uzlaşmayı ve barışı seçtiğini bilenler, Yunanistan'ın Fransa'nın tahriki ile macera yolunu seçmesini hayretle izliyorlar.

Erdoğan'ı izlemeliyiz

Türkiye Cumhuriyeti'nin olaylara bakışını ve bundan sonra izleyeceği yolu anlamak isteyenler için en akılcı yöntem, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu konulara ilişkin görüşlerini izlemektir. Dün Adli yılın açılışı dolayısıyla yapılan törende Cumhurbaşkanı Erdoğan, söz konusu sorunlara ilişkin görüşlerini çok açık ifadelerle açıkladı.... Bu görüşleri hatırlamamızda yarar vardı:

Laf cambazlıkları

"Kendilerini büyük, güçlü, müreffeh, yenilmez olarak gören kimi devletlerin, diğerlerine karşı sergiledikleri zalimlikleri örtmeye artık siyasi ve diplomatik laf cambazlıkları da yetmiyor. Demokrasiye, güvenliğe ve refaha sadece dünyanın belli toplumlarının sahip bulunduğu, diğerlerinin onlara hizmet dışında önem taşımadığı çarpık anlayış artık ifşa olmuştur. Adalet talebi, dünyanın en ücra köşelerine kadar tüm toplumların bünyelerinde filiz salmaktadır"

Hak ve adalet arıyoruz

"Doğu Akdeniz'deki, Ege'deki faaliyetlerimizin de özünde hak ve adalet arayışı vardır. Türkiye'yi 780 bin kilometrekarelik devasa büyüklüğüne bakmadan, 10

kilometrekarelik bir ada üzerinden kıyılarına hapsetme girişimi, haksızlığın ve adaletsizliğin en açık ifadesidir. Çevresindeki her ülkenin hakkı olan Akdeniz'in zenginliklerinin üzerine adeta çökme çabası, tam bir modern sömürgecilik örneğidir."

Gölge oyunundan bıktık

"Tarih boyunca, hep başkalarının arkasına saklanarak varlığını sürdürmüş bir devleti önümüze atarak, kendi gizli emellerini gerçekleştirmeye çalışanların yaptıkları da en büyük adaletsizliktir. Biz artık bu gölge oyunundan bıktık. Kendine bile hayrı olmayan bir devleti, Türkiye gibi bölgesel ve küresel bir gücün önüne atıp, yem etmeye çalışmak artık komik kaçmaya başladı. Asırlardır Afrika'dan Güney Amerika'ya kadar sömürmedik yer, katletmedik toplum, zulmetmedik insan bırakmayanların devri sona eriyor."